

JOSU SANTESTEBAN

Angel Erro

♦ IDAZLEA

Errebisionismoa

NI URETATIK noiz aterako zain nago igerileku ondoko tabernan. Bitartean, kafe bat eskatu eta gaurko egunkariak orritzatzen ditut. Manuel Chaves bigarrenenez inbestitu dute Andaluziako presidente; Bosniako gerra gaizkoatzeko arriskuan dago; irteera operazioari buruzko betiko berriak; Bettino Craxi Italiako lehen ministro ohiari zortzi urte eta erdiko kartzela zigorra ezarri diote lehen instantzian. Baina beste notizia bat nagusitzen da guztien artean. Atzo atentatu bat egon zen Madrilan. Hiru hildako. Bi militar eta ballet bateko atrezzoak deskargatzen ari zen gazte bat. Argazkiak begiratzen ditut. Neure buruari aurpegiaritzen diot langilearen edertasunean arreta ipintzeagatik. Horrek –eta militarra ez izateak– haren heriotza asaldagarriagoa egiten didala ohartzen naiz eta, igeriketan nagoen aldera begiratzen dudan bitartean, aspaldiko partez neure erreazio haur aztertzen dut eta bere testuinguru historikoan jartzeko saiatszen naiz. Oker ez banao, hemendik hilabete gutxira norbaitek kargu hautetsiak ere helburu militarra izateko agindua emango du.

Halako neke erretrospektiboak hartuta, kafe-tegia utzi eta banku bakartu batean eseri naiz. Borgesen ipuina irakurria dut eta, neure modura egin nahi badut ere, gutxieneko girotze bat ezinbestekoa irudituko zait. Azkenik hamasei urteko Angel Erro ere, oraindik bustita eta liburu bat –batere gogoratzen ez dudana– eskuan duela, bankura iritsi da. Beste muturrean jarri da.

Handik tarte batera, zer irakurtzen ari den galdetu diot. Izenburua esan eta isildu denez, nik ere irakurrita daukadala gehitu dut, erdi gezurretan, hasi berrikan solasaldiak kale egin ez dezan. Pertsonaiez eta argumentuaz luzatu bitartean, ezin dut irri-

barre ironiko bat saihestu nire orduko suhertasunaren aurrean. Neurri batean harira datorrelako, azaltzen diot nik egunotan irakurtzen ari naizen eleberria, oraindik idatzi ez dena eta euskal kritikak oso ongi baloratzen ari dena. “*La estoy leyendo en euskera*”, zehaztu diot, honek ere, bere hutsaltasunean, akuilutzat balio balezake. Burutik pasa zait atzoko atentatua hizpidera ekartzeko, jatorrizko bekaturik gabea nintzeneko iritzia –aski heldugabea, seguruenik– aditzeagatik. Baina berehala baztertu dut.

Oso mutil goapo bat pasa da gu bion aurretik. Beti erakarri izan nauen ikaskidea ezagutu dut eta jarraitu diot begiradarekin, baina nire ni nerabeak ez ditu begiak lurretik jaso. Neure buruarengatik pena sentituko dut. Ernatu beharko nuke. “Ezagutzen duzu pasa berri den mutila? Jatorra dirudi. Eta bere koadrilako Imanol ere ez zenuke bistatik galdu behar; ikusiko duzu zergatik”. Gaia lerratu nahi dut, baina bestea deseroso dago. Ez dut atarramendu onik aterako. Beharbada, iragana ez da saihestezinari aurre egiteko tokirik onena. Altxatu da presaz eta etxera behar duela esan dit. Bere gauzak hartuta kalera atera da.

Aldageletako ispilu aurretik pasatzean, nire buruari zeharka begira, bat-batean ohartu naiz; oso aspaldiko putzu beltza askatu da: ni naiz gizon hura! Eta gaur da egun hura! Baina denak nire buru nerabeak eraikitako gezur bat izan behar du! Nik ez diot ezer egin, ez dut ukitu. Argitu beharko nioke eta akaso horrela nire buruari etorkizun baketsuago bat eskaini ere bai.

Lasterka egin dut ea harrapatzen dudana etxera heldu baino lehen. Zerratoki ondoran topatu dut. Nire paretan arnasarik gabe iritsi eta eskua sorbaldan

jarri diot. Orduan burua itzuli dut eta izurrikara neurrigabea irakurri dut nire aurpegian. ■

Antton Olariaga

